

BR/A0020 15

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Skupštine
N/r g-dina Ranka Krivokapića

PRIMLJENO:	23. IX 2015. GOD.
KLASIFIKACIJA:	25-R/15-R/20
BROJ:	
VEZA:	
EPA:	901 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG

Podgorica, 23. septembar 2015. godine

U skladu sa članom 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na **Predlog zakona o zdravstvenoj zaštiti** podnosimo sljedeće amandmane:

AMANDMAN I

U članu 11 stav 1 nakon tačke 1 dodaje se nova tačka 2 koja glasi:

„2) Slobodan izbor praktičara i terapeuta tradicionalne i alternativne medicine“

U istom članu u stavu 1 tačka 3 mijenja se i glasi:

„3) na slobodan izbor oblika liječenja u skladu sa Zákonom.“

Postojeće tačke 2,3,4,5,6,7,8,9,10 i 11 postaju tačke 3,4,5,6,7,8,9,10,11 i 12.

O b r a z l o ž e n j e

Potrebna za intervenisanje u članu 11 proizilazi iz stava 1 koji građaninu dodjeljuje pravo na jednakost u cijelokupnom tretmanu prilikom ostvarivanja zdravstvene zaštite što treba jasno i nedvosmisleno iskazati i za mjere iz čl. 129 Predloga.

Uvođenjem "mogućnosti primjene naučno dokazanih i stručno provjerjenih tradicionalnih i alternativnih metoda i pristupa koji nijesu štetne po zdravlje građana" počela je nova era liječenja u kojoj klasična medicina više neće biti jedini izbor za pacijenta.

Dopinos ovakvom stavu crpi se iz činjenica da u većem broju država članica EU, prevladava gledište da se različite metode liječenja, i konvencionalne i nekonvencionalne medicine ne isključuju, već se mogu koristiti kao međusobna dopuna, te je stoga djelatnost praktičara nekonvencionalne medicine koji nijesu lijekari zakonski regulisana (njemački Heilpraktikergesetz, britanski, holandski, mađarski, slovenački zakoni ...).

Postoji izuzetno velika potreba i zaniteresovanost ljudi u CG za liječenjem metodama nekonvencionalne medicine, od najtežih bolesti za koje se smatra da nemaju lijeka u konvencionalnoj medicini, do tzv. svakodnevnih bolesti gdje se nekonvencionalna medicina javlja kao dopuna u terapiji. Nedostatak adekvatnih zakonskih propisa o nekonvencionalnoj medicini onemogućuje jemčenje najvećeg nivoa sigurnosti i najtačnije moguće informacije o bezbjednosti, kvalitetu i djelotvornosti pojedinih terapeutskih metoda, kao i zaštitu od nestručnih pojedinaca.

Integrativna zdravstvena zaštita, shvaćena u duhu novog medicinskog pluralizma, korisnicima zdravstvene zaštite treba da omogući pravo na slobodan izbor metoda, koje u širokom opsegu nude biomedicina (oficijelna, alopatska, tzv. "zapadna" medicina) i alternativne tehnologije za unapređenje zdravlja (tradicionalna, komplementarna i alternativna medicina).

AMANDMAN II

U članu 16 stav 2 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka 2 koja glasi:

„2) aktivnost na očuvanju zdravlja i podizanje nivoa zdravstvenog stanja građana od strane terapeuta i praktičara koji primjenjuju stručno provjerene tradicionalne i alternativne metode liječenja koje nijesu štetne po zdravlje ljudi”

Postojeće tačke 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15 postaju tačke 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16.

O b r a z l o ž e n j e

Nema nikakvog razloga da država u prioritetne mjere zdravstvene zaštite ne uvrsti i aktivnosti na očuvanju zdravlja i podizanje nivoa zdravstvenog stanja građana od strane terapeuta i praktičara koji primjenjuju naučno i stručno provjerene tradicionalne i alternativne metode i prakse liječenja koje nijesu štetne po zdravlje ljudi.

Da bi otpočeo proces priznavanja nekonvencionalnih oblika liječenja treba prethodno sprovesti neophodna istraživanja i ujedno razvijati programe istraživanja o sigurnosti i djelotvornosti te medicine (Rezolucija Vijeća Evrope od 29. 05. 1997.).

Samo složeno, ozbiljno istraživanje na polju primjene metoda i rehabilitacija bolesnika pokazuje da se hronične bolesti mogu najdjelotvornije tretirati integrativnom medicinom. Vrijeme je da se uskladimo sa dostignućima naprednih država i da sami preuzmemo kontrolu nad našim zdravljem, vratimo se osnovama i prepustimo tretmanima koji su se pokazali djelotvornim hiljadama godina.

Zato je neophodno u Zakonu predvidjeti u prioritetne mjere i praćenje aktivnosti i upoređivanja rezultata prije i nakon tretmana dobijenih od terapeuta i praktičara koji primjenjuju stručno provjerene tradicionalne i alternativne metoda liječenja, dodavanjem novog stava u okviru čl 16 Predloga Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

AMANDMAN III

U članu 17 stav 1 poslije tačke 19 dodaje se nova tačka 20 koja glasi:

„20) kontrolu i praćenje, stručno provjerenih tradicionalnih i alternativnih pristupa i metoda u dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji, koji nijesu štetne po zdravlje ljudi, upoređivanja rezultata prije i nakon tretmana, evaulaciju javnozdravstvenih aktivnosti, sa i bez primjene terapijskih procedura zvanične medicine.”

Postojeća tačka 20 postaje tačka 21.

O b r a z l o ž e n j e

Paralelni medicinski sistemi su danas svjetska i evropska stvarnost, kako na Zapadu tako i na Istoku, zdravstvena osiguranja pokrivaju te usluge.

Kada se radi o sistemu zdravstvene zaštite, prvo pitanje koje se postavlja u svim zemljama jeste pitanje njegove održivosti. A metode alternativne medicine mogu da doprinesu upravo toj održivosti zato što su djelotvorne, neškodljive i jeftine. To je utvrđeno i nizom istraživanja u uporednoj praksi.

Istraživanje objavljeno 2012.godine pregledom 150.000 kartona jednog holandskog zdravstvenog osiguranja, ustanovilo je da su osiguranici čiji su ljekari opšte medicine edukovani za neke metode alternativne medicine ređe bili hospitalizovani, ređe su uzimali ljekove i imali su nižu stopu smrtnosti.

Prema rezultatima istraživanja sprovedenog u Zagrebu 2001. godine, u kome su analizirani i troškovi homeopatskog lečenja pacijenata sa anginom pektoris, ustanovljeno je da je samo u ljekovima godišnja ušteda sredstava po pacijentu iznosila 355 eura. Nadalje, predrasuda je da nema egzaktnih dokaza o efikasnosti metoda alternativne medicine. U Kohrenovoj biblioteci medicine zasnovane na dokazima, nalazi se više od 4 000 kliničkih eksperimenata o delotvornosti alternativnih terapija.

Kada je riječ o troškovima liječenja, privatno zdravstveno osiguranje pokriva djelimično ili potpuno troškove liječenja alternativnim terapijama u Austriji, Belgiji, Velikoj Britaniji, Danskoj, Irskoj, Luksemburgu, Malti, Nemačkoj, Norveškoj, Finskoj, Holandiji i Švajcarskoj. Državno osiguranje pokriva, najčešće djelimično i pod određenim uslovima, troškove liječenja alternativnim terapijama u Austriji, Finskoj, Francuskoj, Nemačkoj, Irskoj, Italiji, Malti, Holandiji, Norveškoj, Švedskoj, Švajcarskoj i Velikoj Britaniji.

AMANDMAN IV

Član 129 mijenja se i glasi:

„U sproveđenju mjera zdravstvene zaštite obezbjeđuje se (građanin ima pravo i na primjenu) primjena naučno dokazanih i stručno provjerjenih tradicionalnih i alternativnih pristupa i metoda u dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji, koje nijesu štetne po zdravlje ljudi, kao dopuna terapijskih procedura zvanične medicine.

Naučno dokazani, stručno provjereni tradicionalni i alternativni pristupi iz stavā 1 ovog člana primjenjuju zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, kao i lica koja su za svoja stručna znanja, vještine i prakse stekli diplome/sertifikate na obrazovnim institucijama ili strukovnim udruženjima.

Ministarstvo će bliže urediti pristupe i metode iz stava 1 ovog člana, način dobijanja saglasnosti i propisati standarde i uslove u pogledu vrste opreme i prostora za njihovu primjenu.

Nadzor nad primjenom metoda iz stava 1 ovog člana vrši organ uprave nadležan za poslove zdravstvene inspekcije.

Ministarstvo vodi registre o izdatim saglasnostima za rad iz stava 3 ovog člana, kao i evidenciju o licima koja se bave djelatnošću iz stava 1 ovog člana.

O b r a z l o ž e n j e

Legalizacija primjene stručno provjerene tradicionalne i alternativne metode liječenja, koje nijesu štetne po zdravlje građana je veliki iskorak Ministarstva zdravlja.

U Ugovoru iz Lisabona daje se velika važnost "utvrđivanju i sprovođenju svih politika i aktivnosti Zajednice i osigurava visok nivo zaštite zdravlja ljudi". Glavnu odgovornost za zaštitu zdravlja i dalje imaju države. Politika zdravlja je javna djelatnost, koju sprovodi država. Zdravstvenu djelatnost jemči države prema najvišoj vrijednosti društva Čovjeku, kao jedinstvenom i neponovljivom biću i kada se bolestan obraća ljekaru. I Pravna Osnova član 138 Ugovora o funkcionisanju EU.

Takav stav je iskazan i u čl 1. i čl. 2. Predloga zakona o zdravstvenoj zaštiti.

U obrazloženju čl. 129 Predлагаč navodi "da u sprovođenju mjera zdravstvene zaštite, mogu se primjenjivati samo stručno provjerene, tradicionalne i alternativne metode liječenja".

Takvim stavom Predлагаč je izbjegao obavezu države u cijelovitom određenju efektivne primjene tradicionalnih i alternativnih pristupa i metoda u zdravstveni sistemu.

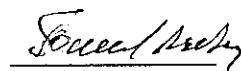
Mjere moraju biti iskazane u obliku ovlašćenja koja obavezuju državu da građanima omogući jednakе uslove ostvarivanja zdravstvene zaštite i da zaštiti građane od djelatnosti koju pružaju nestručna lica vršeći djelatnost od javnog interesa.

Izmjene u odredbi čl. 129 usmjerene su na poštovanje osnovnih načela iz člana 10 Predloga zakona:

- princip jednakosti u izboru metoda liječenja,
- odnosno pravo građana na izbor oblika liječenja nedvosmisleno
- iskazana obaveza države da građanin "ima pravo",
- sveobuhvatnost i cijelovit pristup u zdravstvenoj zaštiti
- unaprijeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite primjenom metoda iz čl 129
- promocija i unapređenje javnog zdravlja
- preventivna orijentacija cjelokupnog zdravstvenog sistema.

Poslanici:

Neven Gošović

Obrad Gojković

